

Erikohtud - Hispaania

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [es](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Vastavalt Hispaania 1978. aasta põhiseaduse paragrahvile 117 on kohtute korralduse ja toimimise aluseks jurisdiktsiooni ühtsus.

Hispaania kohtusüsteemis jagunevad üldkohtud pädevuse järgi viieks: tsiviil-, kriminaal-, haldus-, sotsiaalasjade- ja sõjaväekohtud.

Hispaanias ei ole erakorralisi kohtuid, aga nimetatud kohtutüüpide raames on loodud spetsialiseeritud kohtuid. Näiteks naistevastase vägivalda kohtud, kaubanduskohtud, kohtuotsuse täitmise kohtud ja noorsookohtud. Need on üldkohtud, aga nad on spetsialiseerunud vastavalt kohtuasjale.

Erikohtud

Kohtuvõimu alusseadus (Ley orgánica del Poder Judicial) näeb ette järgmised erikohtud.

KAUBANDUSKOHTUD

Kaubanduskohtud on erikohtud, mis tegutsevad alates 1. septembrist 2004. Nad tegelevad tsiviilõiguslike asjadega.

TÖÖPIIRKOND

Üldiselt on igas provintsis üks või mitu kaubanduskohut, asukohaga provintsi pealinnas, mille tööpiirkonnaks on terve provints.

Kaubanduskohtud võivad asuda ka teistes linnades, kui see on vajalik tööstus- või kaubanduspiirkondade olemasolust ja majanduslikust tegevusest tingituna. Sellisel juhul piiritletakse nende tööpiirkond igal juhul eraldi.

Samuti võib luua kaubanduskohtuid, mille tööpiirkonnaks on sama autonoomse piirkonna kaks või enam provintsi.

PÄDEVUS

Kaubanduskohtud arutavad vastava seaduse alusel **maksejõuetusega seotud asju**.

Kaubanduskohtud arutavad ka tsiviilõiguslike küsimusi, muu hulgas seoses ebaausa konkurentsi, tööstusomandi, intellektuaalse omandi ja reklaamiga ning samuti kõiki küsimusi, mis jäävad äriühingute ja kooperatiivide tegevust reguleerivate õigusaktide valdkonda.

Kaubanduskohtute pädevuses on **välisriikide kohtute ja vahekohtute otsuste tunnustamine ja täitmine**, kui need on seotud kaubanduskohtu pädevusse kuuluvate küsimustega, välja arvatud juhul, kui vastavalt välislepingutele ja muudele rahvusvahelistele õigusnormidele kuulub see mõne muu kohtu pädevusse.

EDASIKAEBUSED

Esimese astme kaubanduskohtute otsuseid saab seadusega ettenähtud korras edasi kaevata provintsikohtutesse, välja arvatud tööõiguslike küsimustega seotud maksejõuetust puudutavad otsused, ja nende kohtute üks või mitu osakonda peavad olema sellele alale spetsialiseerunud, nii nagu on sätestatud kohtuvõimu alusseaduse paragrahvis 98.

Muid kohtuvõimu alusseaduses sätestatud edasikaebusi võib esitada nimetatud seaduses sätestatud juhtudel.

ÜHENDUSE KAUBAMÄRGI KOHTUD

Ühenduse kaubamärgi kohtud on Alicante asuvad kaubanduskohtud, mis arutavad esimeses astmes ainult nõukogu 20. detsembri 1993. a määruses nr 40/94 ühenduse kaubamärgi kohta ja nõukogu 12. detsembri 2001. a määruses nr 6/2002 ühenduse disainilahenduse kohta sätestatud küsimustega seotud vaidlusi.

Nimetatud kohtute tööpiirkonnaks on terve Hispaania territoorium.

Nad tegelevad tsiviilõiguslike asjadega.

Samuti arutavad teises astmes Alicante provintsikohtu eriosakond või -osakonnad kõiki edasikaebusi, mida on mainitud nõukogu 20. detsembri 1993. a määruses nr 40/94 ühenduse kaubamärgi kohta (artikkel 101) ja nõukogu 12. detsembri 2001. a määruses nr 6/2002 ühenduse disainilahenduse kohta. Nimetatud osakondade tööpiirkonnaks on terve Hispaania territoorium ja nende küsimustega seoses nimetatakse neid ühenduse kaubamärgi kohtuteks.

KOHTUOTSUSE TÄITMISE KOHTUD

Kohtuotsuse täitmise kohtutele (Juzgados de Vigilancia Penitenciaria) on kinnipidamisasutuste üldseadusega ette nähtud pädevus järgmistes küsimustes: vabadusekaotuse ja vabadust piiravate meetmete täitmine, kinnipidamisasutuste juhtkondade distsiplinaarvõimu kohtulik kontroll, kinnipeetavate õiguste ja huvide kaitsmine ja muud seaduses ettenähtud küsimused. Nimetatud kohtud kuuluvad kriminaalkohtute hulka.

TÖÖPIIRKOND

Igas provintsis on üks või mitu kohtuotsuse täitmise kohut ja nad tegelevad kriminaalõiguslike asjadega.

Madridis on üks või mitu kohtuotsuse täitmise keskkohut(Juzgados Centrales de Vigilancia Penitenciaria), mille tööpiirkonnaks on terve Hispaania riik.

PÄDEVUS

Kohtuotsuse täitmise kohtutele on kinnipidamisasutuste üldseadusega ette nähtud pädevus järgmistes küsimustes: vabadusekaotuse ja vabadust piiravate meetmete täitmine, kinnipidamisasutuste juhtkondade distsiplinaarvõimu kohtulik kontroll, kinnipeetavate õiguste ja huvide kaitsmine ja muud seaduses ettenähtud küsimused.

EDASIKAEBUSED

Iga provintsi kohtuotsuse täitmise kohtute otsuseid saab seadusega ettenähtud korras edasi kaevata provintsikohtutesse.

Muid kohtuvõimu alusseaduses sätestatud edasikaebusi võib esitada nimetatud seaduses sätestatud juhtudel.

NOORSOOKOHTUD (JUZGADOS DE MENORES)

TÖÖPIIRKOND

Igas provintsis on üks või mitu noorsookohut, asukohaga provintsi pealinnas, mille tööpiirkonnaks on terve provints.

Madridis asub noorsoo keskkohus(Juzgado Central de Menores), mille tööpiirkonnaks on terve riik ja mis arutab alaealiste kriminaalvastutust reguleerivate õigusaktidega tema pädevusse antud asju.

PÄDEVUS

Noorsookohtute pädevusse kuulub 14–18-aastaste isikute poolt toime pandud süütegude ja õigusrikkumiste arutamine.

Noorsookohtute kohtunike ülesandeks on seaduse järgi süüteks või õigusrikkumiseks peetava teo toime pannud alaealistega tegelemine vastavalt seadusele ja muud alaealistega seotud kohustused, mis seadus neile ette näeb.

EDASIKAEBUSED

Iga provintsi noorsookohtute otsuseid saab seadusega ettenähtud korras edasi kaevata provintsikohtutesse.

Muid kohtuvõimu alusseaduses sätestatud edasikaebusi võib esitada nimetatud seaduses sätestatud juhtudel.

NAISTEVASTASE VÄGIVALLA KOHTUD

TÖÖPIIRKOND

Igas ringkonnas on üks või mitu naistevastase vägivalla kohut (Juzgados de Violencia sobre la Mujer), asukohaga ringkonna pealinnas, mille tööpiirkonnaks on terve ringkonna territoorium. Kohtud määrab vastava piirkonna kohalik omavalitsus.

Kohturingkondades, kus on ainult üks esimese astme kohus (Juzgado de Primera Instancia e Instrucción), arutatakse nendes naistevastase vägivalla kohtu pädevusse kuuluvaid asju.

Nimetatud kohtud kuuluvad kriminaalkohtute hulka.

PÄDEVUS

Kriminaalõiguse seisukohast arutavad naistevastase vägivalla kohtud vastavalt kriminaalmenetluse seaduses ette nähtud menetlusele ja edasikaebamise korrale muu hulgas järgmisi küsimusi.

- Kriminaalvastutuse nõudmine kriminaalseadustiku tapmist, aborti, vigastusi, lootele tekitatud vigastusi, vabadusevastaseid kuritegusid, moraalse puutumatus vastaseid kuritegusid, seksuaalkuritegusid ja muid vägivalla või hirmutamise abil toime pandud kuritegusid puudutavate peatükkide alusel, kui teod on toime pandud praeguse või endise abikaasa või teo toime pannud isikuga analoogses suhtes oleva naise vastu, ka juhul kui need isikud ei ela koos, samuti enda või abikaasa või elukaaslase järeלטulijate või alaealiste või puudega isikute vastu, kes elavad temaga koos või kelle suhtes on tema abikaasal või elukaaslasel vanema õigus, kes on abikaasa või elukaaslase eestkoste või hoolduse all või tema perekonnas hooldamisel, kui sealhulgas on toimunud soopõhise vägivalla akt.
- Kriminaalvastutuse nõudmine ükskõik millise perekondlike õiguste või kohustuste vastase kuriteo eest, kui ohver on mõni eelmises punktis nimetatud isik.
- Meetmete rakendamine ohvrite kaitseks, piiramata sealjuures politseikohtu pädevust.

Tsiviilõiguse seisukohast võivad naistevastase vägivalla kohtud vastavalt tsiviilmenetluse seaduses ette nähtud menetluse ja edasikaebamise korrale arutada muu hulgas järgmisi küsimusi:

- põlvnemine, isadus ja emadus;
- abielu kehtetuks tunnistamine, lahuselu ja lahutus;
- vanemate ja laste vahelised suhted;
- lapsendamise heakskiitmine.

Naistevastase vägivalla kohtutel on ainupädevus sellistes tsiviilasjades, milles esinevad üheaegselt järgmised asjaolud:

- tegemist on mõne eelmises lõigus nimetatud küsimusega seotud tsiviilmenetlusega;
- vähemalt üks tsiviilmenetluse pool on soopõhise vägivalla ohver;
- vähemalt ühte tsiviilmenetluse pooltest süüdistatakse soopõhise vägivalla toime panemises, algatamises või sellele kaasaaitamises;
- naistevastase vägivalla kohtus on algatatud kriminaalmenetlus naistevastase süüteo või õigusrikkumisega seoses või on rakendatud soopõhise vägivalla ohvri kaitset.

Kui kohtuniku hinnangul puudub tegudel, millest teda on teavitatud, selge seos soopõhise vägivallaga, võib ta taotluse vastuvõtmisest loobuda ja saata selle edasi pädevale kohtuorganile.

Vahenduse kasutamine on keelatud.

EDASIKAEBUSED

Iga provintsi naistevastase vägivalla kohtute otsuseid saab seadusega ettenähtud korras edasi kaevata provintsi kohtutesse.

Muid kohtuvõimu alusseaduses sätestatud edasikaebusi võib esitada nimetatud seaduses sätestatud juhtudel.

KOHTUTE ÜLDNÕUKOGU OTSUSEGA SPETSIALISEERUNUD ERIKOHTUD

Erikohtute olemasolu ei riku jurisdiktsiooni ühtsuse põhimõtet, kuna nad kuuluvad viie õigusvaldkonna alla. Erikohtuid võib Hispaanias luua kas spetsiaalselt kohtuvõimu alusseadusega (kaubanduskohtud, noorsookohtud ja naistevastase vägivalla kohtud) või vastavalt sama seaduse paragrahvile 98 spetsialiseerumisega kohtute üldnõukogu otsusel (näiteks perekonnakohtud (Juzgados de Familia), hüpoteegikohtud (Juzgados de Ejecución Hipotecaria) ja täitevkohtud (Juzgados de Ejecutorias)).

Muud erikohtud

Vastavalt Hispaania 1978. aasta põhiseaduse paragrahvile 117 on kohtute korralduse ja toimimise aluseks jurisdiktsiooni ühtsus.

Sellest põhimõttest tulenevalt eksisteerib ainult üks jurisdiktsioon ja üksainus kohtunikkond.

Siiski näeb põhiseadus ette mitmete erikohtute olemasolu. Need on täiesti sõltumatud ja erapooletud organid, mis alluvad täielikult seadustele.

Erikohtud on järgmised

PÕHISEADUSKOHUS

Hispaania põhiseaduse kohus on vastavalt Hispaania 1978. aasta põhiseaduse paragrahvile 159 üldise kohtuvõimu väline, kuid kohtuliku pädevusega organ.

Ta on põhiseaduse kõrgeim tõlgendaja, sõltumatu, ainus oma valdkonnas ja tema tööpiirkonnaks on kogu riigi territoorium.

KOOSSEIS

Põhiseaduse kohus koosneb kaheteistkümnest kuninga poolt ametisse nimetatud kõrgema astme kohtunikust, kellest neli määratakse kongressi ettepanekul liikmete kolme viiendiku poolthääletage, neli senati ettepanekul sama suure poolthääletage arvuga, kaks valitsuse ettepanekul ja kaks kohtute üldnõukogu ettepanekul. Liikmete seast valitakse üks esimees ja üks aseesimees.

PÄDEVUS

Põhiseaduskohus arutab seadusega määratud juhtumeid seadusega määratud vormis, muu hulgas järgmisi asju:

- seaduste, määruste ja seaduse jõuga aktide põhiseadusvastatus;
- põhiseaduse paragrahvis 53.2 nimetatud õiguste ja vabaduste rikkumisega seotud edasikaebused;
- riigi ja autonoomsete piirkondade pädevust või autonoomsete piirkondade omavahelist pädevust hõlmavad põhiseaduslikud vaidlused;
- riigi põhiseaduslike institutsioonide vahelised vaidlused;
- välislepingute vastavus põhiseadusele.

Lisateave: [põhiseaduskohus](#).

MAKSUKOHUS

Maksukohus (Tribunal de Cuentas) on kõrgeim riigi ja avaliku sektori maksu- ja majanduskontrolli teostav organ.

Maksukohtul on oma kohtulik pädevus, kuid ta kuulub seadusandliku võimu sfääri ja allub vahetult parlamendile.

KOOSSEIS

Maksukohus koosneb kaheteistkümnest liikmest (Consejeros de Cuentas), kellest kuus nimetab kongress ja kuus senat ning kes sarnaselt kohtunikega järgivad sõltumatuse, paiksuse ja huvide konfliktist hoidumise põhimõtteid.

FUNKTSIOONID

Maksukohtul on kaks funktsiooni.

- Kontrollifunktsioon seisneb avaliku sektori finants- ja majandustegevuse õiguspärasuse, efektiivsuse ja ökonoomsuse pidevas kontrollimises väljastpoolt.
- Kohtulik funktsioon seisneb riigi vara ja vahendeid käsutavate isikute raamatupidamisalase vastutusega seotud kohtuotsuste vastuvõtmises eesmärgiga saavutada riiklike vahendite omastamisega, ebakorrekse, ebatäieliku või tühise põhjendusega kasutamise või muudel põhjustel tekitatud kahju hüvitamine.

Lisateave: [maksukohus](#).

TAVAÕIGUSLIKUD KOHTUD

Põhiseaduse paragrahv 125 tunnustab tavaõiguslikke kohtuid kui rahva õigusemõistmises osalemise viisi.

Kohtuvõimu alusseaduse paragrahv 19 tunnustab tavaõiguslike kohtutena Valencia piirkonna veekohut (Tribunal de las Aguas de la Vega Valencia) ja Murcia heade inimeste nõukogu (Consejo de Hombres Buenos de Murcia).

VALENCIA PIIRKONNA VEEKOHUS (TRIBUNAL DE LAS AGUAS DE LA VEGA VALENCIA)

Valencia piirkonna veekohus tegutseb Valencia territooriumil.

Ta koosneb kaheksast põllumeeste usaldusisikust, kelle valivad demokraatlikult Valencia piirkonna põllumehed, ja tema pädevuses on vee võrdne jagamine erinevate põllumajanduslike maade omanike vahel, põllumeestevaheliste vaidluste lahendamine ja karistuse määramine niisutuseeskirjade rikkumise eest.

MURCIA HEADE INIMESTE NÕUKOGU (CONSEJO DE HOMBRES BUENOS DE MURCIA)

Heade inimeste nõukogu tegutseb alates 1849. aastast Murcia piirkonna kõrgeima kohtuorganina. Nõukogusse kuuluvad esimees, sekretär ja veel viis liiget.

Murcia heade inimeste nõukogu avalik kohtuistung toimub igal neljapäeval linnavalitsuse istungitesaalis ja otsused võetakse vastu samal päeval või hiljemalt järgmisel istungil. Otsused võetakse vastu häälteenamusega, kusjuures võrdse häältearvu korral on otsustav hääl esimehel. Murcia heade inimeste nõukogu määrab ainult rahalisi karistusi. Kohtuotsused on lõplikud ja täitmiseks.

Lisateave: [heade inimeste nõukogu](#) ([Consejo de Hombres Buenos](#)).

Seonduvad lingid

[HISPAANIA KOHTUTE ÜLDNÕUKOGU](#)

[HISPAANIA PÕHISEADUSKOHUS](#)

[HISPAANIA MAKSUKOHUS](#)

[HISPAANIA TAVAÕIGUSLIKUD KOHTUD](#)

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 12/03/2019